

4t ESO – Llengua catalana i literatura**Literatura**

3.17 En els fragments de l'escena IX de *Terra baixa*, trobem molts recursos amb la finalitat de posar molt d'èmfasi en allò que es diu i augmentar la tensió i la intensitat del diàleg.

Per exemple:

- *el paral·lelisme* (repetició dels mateixos grups de mots o unitats sintàctiques);
- *el polisíndeton* (coordinació de diversos elements lingüístics mitjançant la repetició freqüent d'una conjunció);
- *la interrogació retòrica* (consisteix a enunciar una afirmació interrogativament amb una intenció emfàtica).

Relaciona els recursos esmentats amb els exemples següents:

a) Sebastià: [...] *perquè jo ho he sacrificat tot per tu; perquè jo he sofert com un condemnat portant-te aquest home; perquè jo et necessito per respirar i per viure...!*

b) Marta: *Que no t'ho diga que me l'estimo jo? Que això et fa ràbia i et desespera?*

c) Sebastià: [...] *i si em perdo jo ens perdrem plegats, que has sigut meva, i ets meva, i seràs meva!*

4t ESO – Llengua catalana i literatura

Terra baixa

Acte tercer, escena IX (fragment)

MARTA: No, no; això no! Obre, per Déu; obre!

SEBASTIÀ: No; aquí tancats tu i jo, tots sols! Aquí s'ha acabat el món per a nosaltres, i tot lo del món: terra i cel, i tot; tot és aquí dintre!

MARTA (retrocedint): Jesús Déu meu!

SEBASTIÀ: Tu em vols a mi. A mi tot sol, perquè ho he sacrificat tot per tu; perquè jo he sofert com un condemnat portant-te a aquest home, perquè jo et necessito per respirar i per viure, que sense tu no puc viure ni respirar! I mira, el que jo no vui*, perquè em desespera, és que em diguis que an ell te l'estimes! (Desesperat.) Això no, això no!

MARTA: Que no t'ho diga que me l'estimo, jo? Que això et fa ràbia i et desespera? Ai, gràcies a Déu que m'has donat una alegria en aquest món! Sí, sí, me l'estimo, me l'estimo amb tota la meua vida, i amb tota la meua sang, i amb tota la meua ànima que me l'estimo!

SEBASTIÀ: Calla, calla!

MARTA: Si encara que m'escanyessis, com t'ho estic dient t'ho diria. Si és lo únic que puc dir en aquest món sense que me'n dongui vergonya!

SEBASTIÀ: Que has de callar, t'he dit!

MARTA: Si és que tinc de defensar-me jo per ell! Per ell i tan sols per ell! La Marta... no és res la Marta; mes la dona del Manelic ho és tot, perquè és la seva dona!

SEBASTIÀ (desesperat): Tu m'has volgut perdre i t'has sortit amb la teua. Res me fa que tot s'esgavelli* i que per mi tot s'acabi! I ja està dit: que tu te'n véns amb mi a casa meua, i si em perdo jo ens perdrem plegats, que has sigut meua, i ets meua, i seràs meua!

MARTA: Vés-te'n!... Primer que aquí se m'obri la terra i se me'n dugui!

SEBASTIÀ: Que s'obri, sí; mes per tots dos, i tots dos condemnem-nos!

MARTA: Deixà'm! Calla!... Manelic!

SEBASTIÀ: Oh, no l'anomenis!

MARTA: Manelic!

SEBASTIÀ: Tu te'n véns amb mi, ara!

MARTA: A trossos m'hi duràs: viva no, ni arrossegant-me!

SEBASTIÀ: Viva o morta! Què em fa? (Agafant-la.)

MARTA: No, aparta't! Que no!

SEBASTIÀ (rient bestialment): Si encara t'estimo més així! Si quan més rabiosa més t'estimo!

MARTA: Deixà'm! Deixà'm! (Desprenent-se d'ell i corrent al mig.)

SEBASTIÀ: Mirat que em torno boig i que pertot veig sang!...

MARTA: Si t'acostes, ja que no et puc matar, t'unglejo la cara i t'escupo! Amb mi t'atreveixes, covard, amb el Manelic no!

SEBASTIÀ: Amb ell, i amb tu, i amb tot el món per tu! (Anant-hi.)

MARTA: No t'acostis! No! Manelic!

SEBASTIÀ (corrent a agafar-la): Doncs ara ho veuràs!

ÀNGEL GUIMERA: *Terra Baixa*. Barcanova.

Vocabulari

Vui. Vull.

S'esgavelli. S'espatlli, es desballesti.